

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENAT

LEGE

privind Programul Național de Finanțare „INVEST-PATRIOT”

Senatul adoptă prezentul proiect de lege

Articolul 1 - Dispoziții generale

(1) Scopul prezentei legi este de a înființa un Program Național de Finanțare „INVEST-PATRIOT” pentru construcția, dezvoltarea și modernizarea spațiilor de producție, prestări de servicii și depozitare, de către UAT-uri, pentru sprijinirea micilor întreprinzători locali.

Articolul 2 - În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

(1) În sensul prezentei legi, prin UAT se înțelege o unitate administrativ-teritorială din România, care poate fi o comună, un oraș, un municipiu sau un județ.

(2) *spațiu de producție* - un teren, o clădire sau un alt spațiu amenajat, dotat cu utilități, echipamente și utilaje necesare procesului de producție, prestării de servicii sau depozitării.

(3) *finanțare* - orice formă de suport financiar, direct sau indirect, acordată de statul român, de Uniunea Europeană sau de alte organizații internaționale, pentru dezvoltarea spațiilor de producție, prestări servicii și depozitare.

(4) *proiect de dezvoltare comunitară* - orice inițiativă, program sau activitate, finanțată din fonduri publice sau private, care vizează îmbunătățirea infrastructurii și a calității vieții în comunitate.

(5) *solicitare de finanțare* - documentul oficial prin care UAT solicită finanțare pentru un anumit proiect de dezvoltare comunitară.

(6) *procedură de evaluare* - procesul prin care autoritățile competente analizează și iau decizii cu privire la solicitările de finanțare.

(7) *autorități competente* - instituțiile statului responsabile cu administrarea gestionarea și distribuirea finanțărilor pentru dezvoltare comunitară.

(8) *spațiu de producție* - o zonă deschisă sau închisă, în care sunt procesate sau produse bunuri, în vederea comercializării;

(9) *spațiu de prestări servicii* - o zonă dedicată furnizării de servicii, fie că vorbim despre servicii profesionale, comerciale sau de altă natură.

(10) *spațiu de depozitare* - zonă sau un loc unde bunurile sunt stocate sau păstrate temporar sau pe termen lung, în vederea procesării sau comercializării.

Articolul 3 - Alocări Bugetare

(1) Suma minimă care poate fi alocată unui proiect în cadrul acestui program este de 2.500.000 de lei.

(2) Suma maximă care poate fi alocată unui proiect în cadrul acestui program este de 12.500.000 lei.

(3) Bugetul total al programului pentru dezvoltare rurală este unul multianual 2024-2030, inclus în fiecare an în Legea Bugetului de Stat la propunerea Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, în cuantum de 2.500.000.000 lei/an.

(4) Alocarea de fonduri pentru proiecte individuale este decisă pe baza criteriilor de eligibilitate și a evaluării proiectelor, în limita bugetului disponibil.

(5) Guvernul poate să ajusteze aceste limite anual, în funcție de disponibilitatea bugetară și de necesitățile de dezvoltare rurală, prin Ordonanță de Urgență.

(6) În cazul în care fondurile programului sunt epuizate, niciun nou proiect nu va fi aprobat până la alocarea de noi fonduri de către Guvern.

(7) Alocarea de fonduri pentru programul de dezvoltare rurală se face în conformitate cu reglementările bugetare naționale și cu principiile de bună guvernanta financiară.

(8) Toate alocările de fonduri sunt făcute într-un mod transparent și responsabil, cu respectarea tuturor regulilor și reglementărilor privind achizițiile publice, pentru a asigura cel mai bun raport calitate-preț și pentru a preveni fraudă și corupția.

Articolul 4 - Obiectivele finanțării

(1) Finanțarea are ca scop principal realizarea, dezvoltarea și modernizarea spațiilor de producție, prestări de servicii și depozitare, din unitățile administrativ-teritoriale, destinate sprijinului întreprinzătorilor locali.

(2) Finanțarea contribuie la îmbunătățirea infrastructurii de producție, a capacității de depozitare și a calității serviciilor prestate de către întreprinderile mici și mijlocii.

(3) Finanțarea sprijină creșterea economică locală și națională prin stimularea investițiilor, crearea de locuri de muncă, dezvoltarea infrastructurii și consolidarea competitivității întreprinderilor.

(4) Finanțarea vizează susținerea întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-urilor) și a antreprenorilor locali, oferind oportunități de dezvoltare și acces la resursele necesare.

(5) Finanțarea favorizează implementarea de tehnologii moderne și sustenabile în procesul de producție și de depozitare, în vederea creșterii eficienței și a reducerii impactului asupra mediului.

(6) Finanțarea are un rol important în încurajarea antreprenorilor locali, promovarea economiei locale și în stimularea creării de locuri de muncă, contribuind astfel la dezvoltarea socio-economică a comunităților.

(7) Finanțarea încurajează participarea comunității la procesul de dezvoltare economică și socială prin implicarea directă în proiectele finanțate.

Articolul 5 - Mecanismele de finanțare

(1) Finanțarea este furnizată prin intermediul unui mecanism de granturi competitive.

(2) Solicitantul trebuie să prezinte o Documentație pentru Avizarea Lucrărilor de Intervenții (DALI) sau Studiu de Fezabilitate (SF), care să evedențieze scopul proiectului, costurile de construcție, de modernizare sau de extindere a spațiilor de producție, de depozitare și de prestări servicii.

(3) Costurile asociate cu realizarea Documentației pentru Avizarea Lucrărilor de Intervenții (DALI) sau a Studiului de Fezabilitate (SF) sunt considerate eligibile în cadrul programului.

(4) Finanțarea este acordată pe baza evaluării cererilor de finanțare și a potențialului de creștere economică și de creare a locurilor de muncă.

(5) Procesul de evaluare a cererilor de finanțare este transparent și este realizat de o comisie formată din experți independenți.

(6) Rezultatele evaluării sunt publice, garantând astfel transparența și evitând posibilele abuzuri.

(7) Finanțarea este acordată în funcție de disponibilitatea fondurilor și de nevoile concrete ale comunităților locale.

(8) Solicitantul poate contribui cu cofinanțare la costurile totale ale proiectului.

(9) În cazul în care proiectul nu este finalizat în termenul stabilit prin Acordul de finanțare, solicitantul poate fi obligat să returneze sumele deja primite.

(10) Solicitanții sunt responsabili pentru monitorizarea și raportarea progresului proiectului către organismul de finanțare.

Articolul 6 - Condiții de eligibilitate

(1) Sunt eligibile pentru finanțare unitățile administrativ-teritoriale (UAT-uri) care îndeplinesc următoarele condiții:

a) Prezintă unui plan strategic pentru dezvoltarea sau modernizarea spațiilor de producție, depozitare și de prestări servicii, în concordanță cu necesitățile comunității locale.

b) Propunerea de finanțare demonstrează o îmbunătățire semnificativă a infrastructurii locale, cu un impact pozitiv asupra economiei locale, dezvoltării durabile, crearea de locuri de muncă și îmbunătățirea calității vieții.

c) Solicitantul demonstrează capacitatea de a implementa proiectul în termenul propus și de a respecta toate reglementările și standardele legale aplicabile.

d) Proiectele care includ elemente de sustenabilitate, precum alimentație bio, utilizarea energiei regenerabile, eficiența energetică sau gestionarea responsabilă a resurselor, au prioritate în procesul de selecție.

e) Solicitantul se angajează să mențină și să folosească spațiile de producție, depozitare și de prestări servicii pentru scopul declarat în planul de afaceri pentru o perioadă minimă stabilită în acordul de finanțare.

Articolul 7 - Procedură de aplicare

(1) Unitățile administrativ-teritoriale (UAT-uri) care aplică pentru finanțare trebuie să depună un dosar de solicitare în care să includă toate documentele necesare.

(2) Dosarul de solicitare trebuie să includă: planul strategic de dezvoltare, justificarea necesității finanțării, detaliile despre implementarea și gestionarea proiectului și orice alte documente solicitate în cadrul ghidului de aplicare.

(3) Dosarele de solicitare sunt acceptate într-o perioadă de timp stabilită de comitetul de evaluare, care este comunicată în avans tuturor UAT-urilor.

(4) Toate dosarele de solicitare sunt verificate pentru a se asigura că îndeplinesc toate criteriile de eligibilitate specificate în Articolul 5.

(5) Dosarele de solicitare care nu îndeplinesc criteriile de eligibilitate sau care sunt incomplete nu sunt luate în considerare și este notificat solicitantul.

(6) Dosarele de solicitare eligibile sunt evaluate în funcție de calitatea planului strategic, impactul asupra economiei locale, eficiența utilizării finanțării și durabilitatea proiectului.

(7) Decizia de finanțare este luată de către comitetul de evaluare și este comunicată fiecărui solicitant în parte.

(8) Solicitanții ale căror dosare de solicitare sunt aprobate trebuie să semneze un acord de finanțare în care să fie stipulate obligațiile părților implicate.

(9) În cazul în care un proiect finanțat nu respectă condițiile acordului de finanțare, fondurile pot fi retrase și solicitantul poate fi făcut responsabil pentru rambursarea acestora.

Articolul 8 - Controlul și Raportarea

(1) UAT-urile care primesc finanțare în baza acestei legi sunt supuse unui control periodic pentru a se asigura că fondurile sunt folosite în mod corespunzător și în conformitate cu scopurile declarate.

(2) Controlul este efectuat de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației sau de un organism independent desemnat de acesta.

(3) UAT-urile sunt obligate să păstreze toate documentele legate de proiecte și să le pună la dispoziția entităților de control la cerere.

(4) în cazul în care se constată nereguli, UAT-urile pot fi obligate să returneze fondurile sau să suporte alte sancțiuni conform legislației în vigoare.

(5) Toate UAT-urile care primesc finanțare trebuie să prezinte un raport anual, în primii 5 ani, privind utilizarea fondurilor, care să includă o descriere a proiectului, costurile aferente și beneficiile obținute.

(6) Rapoartele anuale sunt publicate pe site-ul web oficial al Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, pentru a asigura transparența utilizării fondurilor publice.

Articolul 9 - Promovarea și Diseminarea Informației

(1) Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației realizează și implementează un plan de informare și promovare a programului, cu scopul de a crește gradul de conștientizare și de a facilita accesul la finanțare pentru UAT-uri.

(2) Activitățile de promovare și informare includ organizarea de seminarii și workshop-uri, realizarea de materiale informative și de ghiduri de accesare a finanțărilor, precum și asigurarea unui sistem de consultanță pentru potențialii beneficiari.

(3) Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației dezvoltă și menține o platformă online, prin care se transmite informații actualizate despre program, se primește aplicații și se asigură transparența procesului de selecție și implementare a proiectelor.

(4) Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației colaborează cu autoritățile locale, asociațiile de afaceri și alte organizații relevante pentru a disemina informații despre program la nivelul întreprinderilor mici și mijlocii.

(5) Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației colaborează cu mass-media și cu alte canale de comunicare pentru a asigura o largă răspândire a informațiilor despre program și despre oportunitățile de finanțare disponibile.

(6) Anual, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației efectuează/întocmește un raport despre activitățile de promovare și informare realizate, despre gradul de răspândire și de accesare a informațiilor, și despre impactul acestor activități asupra gradului de participare în program. Acest raport este făcut public și este folosit pentru a îmbunătăți continuu activitățile de informare și promovare.

(7) Toate materialele informative și toate activitățile de promovare și informare respectă principiile egalității de șanse, non-discriminării și incluziunii sociale, și sunt accesibile persoanelor cu dizabilități.

Articolul 10 - Evaluarea și Revizuirea Programului

(1) Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației pune în aplicare un sistem de evaluare a programului, pe baza unei serii de indicatori de performanță definiți în mod clar, care să măsoare eficacitatea, eficiența, impactul, durabilitatea și relevanța programului.

(2) Indicatorii de performanță sunt definiți în așa fel încât să reflecte atât rezultatele imediate ale programului (numărul de proiecte finanțate, valoarea finanțărilor, numărul de locuri de muncă create sau păstrate etc.), cât și rezultatele pe termen lung (contribuția la dezvoltarea economică locală, la creșterea competitivității, la reducerea disparităților regionale etc.).

(3) Evaluarea include o analiză a gradului de accesare a programului de către diferite categorii de beneficiari (după dimensiune, regiune, sector de activitate etc.), o analiză a dificultăților întâmpinate în accesarea și implementarea proiectelor, precum și propuneri de măsuri pentru îmbunătățirea programului.

(4) Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației realizează un raport de evaluare anual, care este făcut public.

(5) În funcție de rezultatele evaluării, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației propune revizuirea regulamentului programului și modificarea criteriilor de eligibilitate și de selecție, pentru a îmbunătăți accesul la finanțare și pentru a asigura relevanța și eficacitatea programului.

(6) Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației ia măsuri pentru a asigura transparența procesului de evaluare și de revizuire a programului, inclusiv prin consultarea beneficiarilor, a altor părți interesate și a publicului în general.

(7) Toate modificările aduse regulamentului programului sunt făcute cu respectarea principiilor de bună guvernare și sunt justificate prin argumente solide, bazate pe rezultatele evaluării.

Articolul 11 - Implementarea și Monitorizarea Programului

(1) Implementarea programului este asigurată de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, prin direcțiile de specialitate din cadrul acestuia și prin agențiile teritoriale, în colaborare cu autoritățile administrației publice locale.

(2) Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației emite un ghid de implementare a programului, care detaliază procedurile de depunere a cererilor de finanțare, de evaluare și selecție a proiectelor, de monitorizare a implementării proiectelor și de control a cheltuielilor.

(3) În implementarea programului, se asigură respectarea principiilor de transparență, integritate, responsabilitate, eficiență și eficacitate.

(4) Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației asigură supravegherea programului, prin monitorizarea periodică a implementării proiectelor, prin verificarea utilizării corecte a fondurilor, și prin evaluarea rezultatelor obținute.

(5) În cazul în care se constată nereguli sau fraude în implementarea programului, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației ia măsuri pentru recuperarea fondurilor și pentru sancționarea responsabililor, în conformitate cu legislația în vigoare.

(6) Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației cooperează cu organele de control intern și extern, și asigură accesul acestora la toate informațiile și documentele necesare pentru verificarea corectitudinii implementării programului.

(7) În cazul în care un proiect nu se realizează conform planului aprobat, beneficiarul este obligat să returneze fondurile primite, conform condițiilor prevăzute în contractul de finanțare.

(8) Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației pune în aplicare măsuri pentru diseminarea rezultatelor programului, pentru creșterea vizibilității și impactului acestuia.

(9) Toate informațiile despre program, despre proiectele finanțate și despre rezultatele obținute sunt făcute publice, în conformitate cu legislația privind transparența decizională și accesul la informații de interes public.

Articolul 12 – Sancțiuni

(1) În cazul în care se constată nereguli în utilizarea fondurilor sau nerespectarea termenilor acordului de finanțare, sancțiunile pot include, dar nu se limitează la, retragerea finanțării, rambursarea fondurilor utilizate necorespunzător și/sau acțiuni legale.

(2) Sancțiunile sunt aplicate în funcție de gravitatea neregulii și sunt stabilite de către un comitet special desemnat, care va lua în considerare atât natura încălcării, cât și orice acțiuni luate de către UAT-ul implicat pentru a remedia problema.

(3) În cazul în care fondurile sunt retrase sau trebuie rambursate, UAT-ul are o perioadă stabilită de timp pentru a returna fondurile.

(4) Dacă un UAT este găsit vinovat de nereguli grave sau repetate, acesta poate fi suspendat temporar sau permanent de la aplicarea pentru fonduri viitoare.

(5) Orice UAT care este găsit vinovat de fraudă sau corupție în legătură cu fondurile este supus legii penale.

(6) Remedierile pot include, dar nu se limitează la, corectarea neregulilor identificate, măsuri de prevenire a recidivei și, dacă este necesar, restructurarea internă a UAT-ului.

(7) În cazul în care un UAT face progrese semnificative în corectarea/remedierea problemelor și demonstrează o gestionare mai bună a fondurilor, acesta poate fi luat în considerare pentru fonduri viitoare, la discreția comitetului de finanțare.

Articolul 13 - Dispoziții Finale și Tranzitorii

(1) Această lege intră în vigoare la 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României.

(2) În termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a legii, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației trebuie să elaboreze și să publice regulamentele de implementare care să detalieze procedurile specifice, termenii și condițiile de solicitare a fondurilor.

Acest proiect de lege se consideră adoptat de Senat în forma inițială, în condițiile articolului 75 alineatul (2) teza a III-a din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI

SORIN-MIHAI CÎMPEANU

